

Kongsberg Skisenter AS

TILSYNSRAPPORT NR. 14/1166-63 med pålegg

2018

Innhold

1	Innledning	2
2	Metodikk	2
3	Pålegg	2
4	Andre forhold	4
5	Veiledning om nytt regelverk	5

Dato for tilsyn: 10.04.2018

Sted: Kongsberg

Tilstede: Kongsberg Skisenter AS: Halvor Jamtveit, Thor Jensås; SJT: Eskil Lorås og Sjur Sæteren

1 Innledning

Dette tilsynet ble gjennomført som stedlig tilsyn hos Kongsberg Skisenter AS sitt alpinanlegg på Kongsberg den 10. april 2018. Tema for tilsynet var:

- Sikkerhetsstyringssystem med særlig vekt på:
 - Kontroll med av- og påstigning
 - Vedlikehold
 - Redningsberedskap
 - Opplæring

Det ble tatt stikkprøver av anlegg 3.06.013 og 2.06.45, tilknyttet de utvalgte tema. Alle er bygd etter regelverket som gjaldt før 03.05.2004.

Anlegget var ikke åpent for publikum og var heller ikke i drift under tilsynet, men skulle drives i helgene frem til mai.

Siden tilsynet var tematisk avgrenset, og basert på stikkprøver, kan det være mangler som ikke er avdekket. Virksomheten plikter selv å undersøke om eventuelle avvik gjør seg gjeldende for andre innretninger enn de som ble valgt ut til stikkprøver.

Statens jernbanetilsyn har lagt om til ny tilsynsmetodikk hvor fokus i større grad enn tidligere rettes mot virksomheten fremfor det enkelte anlegget, og virksomhetens sikkerhetsstyringssystem (internkontrollsystem) blir vektlagt i større grad enn tidligere.

Overgangen til ny tilsynsmetodikk innebærer at tilsynets pålegg i større grad enn tidligere krever at virksomhetene må ta stilling til hvorfor avvikene har oppstått, og gjennomføre tiltak for å forhindre gjentakelser. I tillegg må virksomheten korrigere de konkrete avvikene som er angitt.

2 Metodikk

I det følgende vil inspektørens observasjoner under stedlig tilsyn presenteres som tilsynsbevis. De tilsynsfunn som vurderes å dokumentere at gjeldende regelverkskrav ikke er oppfylt, presenteres som avvik. Avvikene knyttes mot en rettslig hjemmel. På bakgrunn av dette formulerer tilsynet pålegg som beskriver hva virksomheten må gjøre for å lukke avviket.

3 Pålegg

Avvik 1

Det kan ikke godtgjøres at tilfredsstillende redningsberedskap ivaretas og at sikker drift ivaretas under ugunstige værforhold.

Hjemmel

Forskrift om taubaner §§ 2-1 og 3-7 annet ledd.

Tilsynsbevis

1. Det er ikke tydelige kriterier for stans eller begrensninger av drift under krevende værforhold. Det er lagt til driftslederes vurdering å iverksette eventuelle tiltak eller stans
2. Turnusliste/vaktliste settes ikke opp med tanke på å sikre tilstrekkelig redningsberedskap
3. Heisen driftes uten at tilstrekkelig redningsberedskap er klarert med driftsleder

4. Plassering av ekstra mann på toppen i vindfulle dager er ansett nødvendig, men det er ikke dokumentert som et krav
5. Rutine for start av nøddrift på kalde dager er ikke beskrevet
6. Vedlikehold/oppkjøring av trase anses nødvendig for å ivareta redningsberedskap, men det er ikke dokumentert

Pålegg

Kongsberg Skisenter må gjennomføre en risikoanalyse som dekker redningsberedskap og som dekker drift under ugunstige værhold. Det må videre iverksettes nødvendige tiltak som sikrer nødvendig kontroll under ugunstige værforhold. Frist 01.07.2018.

Kongsberg Skisenter må oversende følgende til tilsynet innen 01.07.2018:

- Gjennomført risikoanalyse
- Oppdaterte bestemmelser
- Redegjørelse for eventuelle andre tiltak

Avvik 2

Det sikres ikke at alle barn under 140 cm kjører sammen med voksne.

Hjemmel

Forskrift om taubaner § 3-5 andre ledd

Tilsynsbevis

1. Det er skiltet at barn under 10 år ikke skal kjøre alene, men høydekrav på 140 cm. er ikke angitt.

Pålegg

Virksomheten må iverksette tiltak for å rette avviket innen 01.07.2018

Avvik 3

Evaluering av redningsøvelser dokumenteres ikke.

Hjemmel

Forskrift om taubaner § 3-8 tredje ledd

Tilsynsbevis

1. Evaluering av redningsøvelser dokumenteres i svært liten grad.

Pålegg

Virksomheten må iverksette tiltak for å sikre at evalueringer av redningsøvelser blir dokumentert og bekrefte dette for SJT innen 01.07.2018

Merknad/veiledning

Tiltak kan for eksempel innebære å lage krav til å dokumentere evalueringer og utarbeide beskrivelser om hvem som skal gjennomføre evalueringer og hvordan evalueringen gjennomføres.

Avvik 4

Driftskontroll dokumenteres ikke i tilstrekkelig grad.

Hjemmel

Forskrift om taubaner § 3-11 sjette ledd

Tilsynsbevis

1. Manglende disiplin i føring av driftsdagbok er ikke fanget opp og håndtert av ansvarlig ledelse.

Pålegg

Kongsberg Skisenter må identifisere årsaken til at driftskontroller ikke dokumenteres som bestemt og iverksette tiltak som er rettet mot årsakene for å sikre at driftskontroller blir dokumentert.

Kongsberg Skisenter må oversende dokumentasjon på årsaker og på gjennomførte tiltak til SJT innen 01.07.2018

Avvik 5

Det kan ikke godtgjøres at intervaller for vedlikehold overholdes.

Hjemmel

Forskrift om taubaner § 3-13 tredje ledd

Tilsynsbevis

1. Det kan ikke godtgjøres at vedlikeholdsintervaller som er fastsatt av leverandør blir overholdt. Anbefalte intervaller for 5 års-revisjon av rullebatteri er forlenget av virksomheten til 10 år fordi erfaring viser at det er begrenset slitasje. Forlengelse av intervaller er ikke basert på dokumenterte vurderinger av risiko og det kunne ikke vises til at det er søkt SJT om unntak fra forskriftskrav om vedlikehold Jf. forskrift om taubaner §3-13 tredje ledd.
2. Vedlikeholdsplan for master tilsier at disse skal vedlikeholdes hvert 10 år. 10-årsintervallene er i noen tilfeller overskredet. Det kunne ikke dokumenteres en avviksbehandling av overskridelsen. Overskridelsen ble begrunnet med kapasitetsmangel og skifte av personell.

Pålegg

Virksomheten må gjennomføre tiltak for å rette avviket og oversende dokumentasjon på gjennomførte tiltak til SJT innen 01.10.2018.

Merknad/veiledning

Kravet i forskrift om taubaner § 3-13 tredje ledd innebærer at leverandørens krav bla. til vedlikeholdsintervaller må følges.

Dersom leverandørens beskrivelser anviser at et vedlikeholdsintervall skal følges, har ikke virksomheten anledning til å fravike leverandørens krav uten at:

- a) det er gjort en henvendelse til leverandøren som endrer kravet eller
- b) at det søkes til SJT om unntak fra forskriftskravet og SJT aksepterer et unntak.

Dersom SJT får en slik søknad vil vi ha behov for en sikkerhetsmessig begrunnelse i form av en tilfredsstillende risikoanalyse. En uttalelse fra leverandøren som støtter en anmodning om forlengelse av vedlikeholdsintervaller vil gi SJT et bedre grunnlag for å kunne gi et unntak.

Dersom leverandøren anviser at et vedlikeholdsintervall bør følges, må virksomheten kunne godtgjøre at en forlengelse av vedlikeholdsintervall er sikkerhetsmessig forsvarlig¹, men det vil ikke være nødvendig å søke SJT om unntak.

Dersom et vedlikeholdsintervall ikke er angitt av leverandør, men bare fastsatt av virksomheten selv, kan virksomheten endre egne bestemmelser på egen hånd eller gjøre unntak fra egne bestemmelser. Men slike endringer eller unntak krever også at det gjennomføres og dokumenteres en sikkerhetsmessig vurdering (risikoanalyse).

4 Andre forhold

Følgende observasjoner (med observasjoner menes forhold som ikke er avvik, men som kan utvikle seg til det) ble notert:

¹ Etter 01.07.2018 må en sikkerhetsmessig begrunnelse være dokumentert i en risikoanalyse, jf. forskrift om taubaner § 2-11 tredje ledd bokstav a).

Observasjon 1

Det er ikke dokumentert et system og plan for systematisk opplæring av alt personell med oppgaver som kan påvirke sikkerheten.

Tilsynsbevis

1. Det er ikke dokumentert et system og plan for systematisk opplæring av alt personell med oppgaver som kan påvirke sikkerheten, for eksempel av kjørere og vedlikeholdspersonell.

Observasjon 2

Ikke alt nødvendig vedlikehold er formalisert i vedlikeholdsplaner.

Tilsynsbevis

1. Skifte av framføringskjede gjøres på bakgrunn av erfaringer av at kjedet ryker. Vedlikeholdsansvarlig har sett det som et behov å skifte kjedet jevnlig, men dette er ikke formalisert i vedlikeholdsplaner.

Merknad

Forskrift om taubaner § 2-11 andre ledd krever at virksomheten utarbeider nødvendige bestemmelser for å ha kontroll med risikoer. Det innebærer eksempelvis at det utarbeides bestemmelser for nødvendig vedlikehold selv om dette ikke er spesifisert i forskrift eller leverandørers spesifikasjoner. Jf. også forskrift om taubaner § 3-13 fjerde ledd.

5 Veiledning om nytt regelverk

Ny taubaneforskrift inneholder krav til sikkerhetsstyringssystem. Forskriften fastsetter minstekrav til innholdet i virksomhetens sikkerhetsstyringssystem, jf. § 2-10 / 2-11 i ny forskrift.

Under tilsynet ble det avdekket at virksomheten ikke har tilstrekkelige rutiner for å oppfylle kravene i ny taubaneforskrift. Følgende tilsynsbevis på mangler relatert til forskriftskravene ble notert under tilsynet, i tillegg er tilsynsbevisene supplert med merknader og veiledning:

Bestemmelser om risiko (Forskrift om taubaner § 2-11a)

1. Virksomheten har ikke bestemmelser for identifisering og oppfølging av risiko knyttet til passasjerer.
2. Det er ikke gjennomført risikoanalyser for forhold av betydning for publikums sikkerheten til passasjerer.

Rutiner for registrering og oppfølging av hendelser (Forskrift om taubaner § 2-11f)

1. Det er ikke dokumentert rutiner for registrering og oppfølging av taubaneulykker, alvorlige taubanehendelser og taubanehendelser
2. Det er ikke tydelig oppfattet og formidlet internt hvilke type hendelser som er rapporteringspliktige.
3. Ikke alle alvorlige taubanehendelser/taubanehendelser registreres og rapporteres. For eksempel er ikke hendelse der en person ble hengende i t-krok rapportert, og heller ikke en hendelse der stolheisen ble tømt og nøddrift startet.

Merknad/veiledning:

Rutinene må også omfatte umiddelbare tiltak for å redusere virkningen av ulykken, den alvorlige hendelsen eller hendelsen, samt undersøke årsak og fastsette tiltak for å hindre gjentakelse.

Kompetansekrav (Forskrift om taubaner § 2-11c)

1. Det er ikke definert kompetansekrav for alle funksjoner med oppgaver som kan påvirke sikkerheten. F.eks. krav til:
 - vedlikeholdspersonell
 - utførelse av risikoanalyser
 - førstehjelp

- redningspersonell.
2. Det er heller ikke definert kompetansekrav til kjøring av nøddriftssystem som ifølge intervjuet personell er en krevende og viktig sikkerhetsmessig operasjon.

Merknad/veiledning:

Krav til kompetanse for personell som har oppgaver som kan påvirke sikkerheten innebærer at virksomheten har identifisert alle oppgaver som kan påvirke sikkerheten. Det innebærer videre at det er utarbeidet kompetansekrav som er dekkende for hver av disse oppgavene.

Kompetansekrav kan omfatte formelle krav til utdanning og/eller krav til intern opplæring som gis av virksomheten. For eksempel i form av interne kurs, oppstartsperiode med dublering av erfarent personell osv.

Etter § 19-5 i forskrift om taubaner må kravet til sikkerhetsstyringssystem i § 2-10 og 2-11 være oppfylt innen ett år fra forskriftens ikrafttredelse. Forskriften trådte i kraft 01.07. 2017.

Ønsker dere å gi en uttalelse til utkastet til tilsynsrapport, kan det gjøres via dette skjemaet: https://e-skjema.no/sjt_sd/skjema/SJT100/?lang=undefined

Rapportdato: 25.05.2018

Bjørnar Monsø
Avdelingsdirektør, taubane og
fornøyelsesinnretning

Sjur Sæteren
Tilsynsleder

***Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten
signaturer***